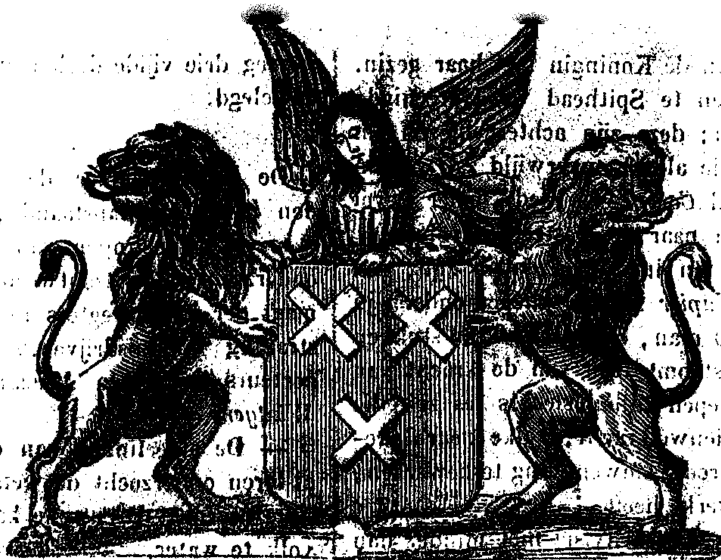
Nº. 23.

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 19 MAART.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 16den Maart.

De staatsbegrooting voor 1855 is in den aanvang dezer week aan het Wetgevend Ligchaam ingediend, en sluit met een overschot van 5.922,065 francs; zij begroot namelijk de inkomsten op 1,559,914,440 fr., en de uitgaven op 1,553,922,375 fr.

— Volgens onderscheidene berigten kan men de zending van den Pruissischen Prins *van Hohenzollern-Sigmaringen* als mislukt beschouwen. Hij zou een eigenhandigen brief van zijnen Souverein aan den Keizer der Franschen overhandigd hebben, waarbij de Koning van Pruissen verklaart dat hij het gedrag van Engeland en Frankrijk goedkeurt, doch van het stelsel van strikte onzijdigheid niet kan afwijken. Pruissen toch zou, wegens zijne ligging tusschen de oorlogvoerende Staten, aan den oorlog niet kunnen deelnemen zonder den zwaarsten last des strijds op zich te brengen, terwijl het daarbij niet zeker zou zijn van genoegzaam voor de verdediging van zijn eigen grondgebied te kunnen zorgen. De brief wijst ten slotte op gronden die voor het behoud des vredes zouden pleiten, en wel bepaaldelijk daarop dat er geen reden meer voor oorlog bestaat, daar Engeland en Frankrijk thans van de Porte grooter bewilligingen ten behoeve harer Christen-onderdanen vroegen dan door Rusland zelf verlangd waren, en op volledige gelijkstelling der Christenen met de Mohammedanen aandrongen.

Op de verzekering dat de Koning van Pruissen het behoud des vredes vurig wenschte, is, naar men zegt, geantwoord dat Zijne Majesteit van de opregtheid dier betuiging niet beter kon doen blijken dan door zich aan de Westersche Mogendheden aan te sluiten in den tegenstand tegen Ruslands aanmatigende staatkunde, door welke de vrede van Europa meer dan door iets anders bedreigd werd.

De ministeriele *Constitutionnel* besluit in zijn nommer van gisteren een hoofdartikel over het Oostersche geschil aldus: «Geheel Europa ziet thans het gevaar waarmede zijn evenwigt en zijne onafhankelijkheid door Ruslands streven naar magtvergrooting wordt bedreigd; en zoo moest ook de tegenstand tegen de Russische staatkunde algemeen worden, onverschillig in welke betrekking dit of dat kabinet overigens tot Rusland stond. Alles moet ten laatste voor de wet des zelfbehouds onderdoen. Wel is waar, er loopen velerlei geruchten over de medewerking van dit of van dat gouvernement tot den aanstaanden oorlog; maar lieden van doorzigt hechten aan die geruchten geen het minste gewigt. Waar de overeenstemming van belangen zoo klaarblijkelijk is, daar is ook de zamenwerking verzekerd. Doch om met kracht en goed gevolg te kunnen handelen, is het niet volstrekt noodig dat allen handelen op dezelfde tijd en wijze. De volle vrijheid die al de gouvernementen bij hunne onderlinge overeenstemming hebben behouden, is juist de beste waarborg voor het vaste besluit om onderling zamen te werken."

— Uit hoofde van den grooten toevloed van personen, om in te schrijven op de leening van 250 millioenen francs, heeft de Minister van Finantien bepaald, dat nog op veertien verschillende plaatsen der hoofdstad registers zullen voorhanden zijn tot het doen der inschrijvingen.

— Volgens een berigt uit Genua van den 11den dezer, is dien dag door den Koning van Sardinie, een besluit onderteekend waarbij gegoede kloosterorden, de zoogenaamde *bezittende broeders*, worden opgeheven; de tegenwoordige leden dier orden zullen een pensioen uit de schatkist ontvangen, terwijl de opkomsten harer goederen zullen aangewend worden om arme kerkgemeenten te ondersteunen, die tot nog toe een subsidie uit de schatkist ontvingen om de kosten van onderwijs en eeredienst te kunnen goedmaken. Het gezamenlijk bedrag dezer subsidien bedroeg nagenoeg 900,000 fr.; zoodat de maatregel voor de schatkist eene aanmerkelijke besparing oplevert.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 15den Maart.

Door het Hannoversche ministerie van buitenlandsche zaken is den 13den dezer bekend gemaakt, dat bij ukasen des Keizers van Rusland van 2 en 6 Maart de gouvernementen Ekaterinoslow, Taganrog, Petersburg, Esthland, Liefland, Archangel, Kowno, Wilna, Grodno, Volhynie, Podolie alsmede het koningrijk Polen en het hertogdom Koerland in staat van oorlog verklaard zijn.

— Volgens berigt uit Kopenhagen van 13 Maart heeft de Koning de vergunning ingetrokken, welke bij een besluit van 1838 in tijd van vrede en tot nader order aan vreemde gewapende kleinere oorlogsvaartuigen gegeven was, om, op reis zijnde, met kruid aan boord binnen de batterij der Drie Kroonen te verschijnen.

— Den 13den dezer heeft het Volksthing of de tweede kamer der wetgevende magt van Denemarken een adres aan den Koning, waarin aan het ministerie het vertrouwen der volksvertegenwoordiging ontzegd wordt, definitief aangenomen met 77 tegen 3 stemmen, terwijl 14 leden zich van stemming onthielden. In dit adres wordt gezegd dat het ministerie over belangrijke punten onderling oneens is, en dat het veranderingen der Deensche grondwet, welke de uitvaardiging eener voor de gansche monarchie bestemde constitutie zal medebrengen, zonder goedkeuring van den Deenschen rijksdag scheen te willen invoeren. Het adres besluit aldus: »Het heeft ons met innige bekommering vervuld dat Uwer Majesteits verantwoordelijke raadgevers het hebben kunnen laten twijfelachtig worden of men zich op hen verlaten kan, of zij deelen in eene zienswijze die, indien zij in toepassing werd gebragt, de door Uwe Majesteit gegeven grondwet zoude schenden.

»Allergenadigst Vorst, in de ure des gevaars rigt het Deensche volk het oog op zijnen getrouwen Koning, door wien het in den nood nimmer is verlaten geworden. Wij bidden derhalve Uwe Majesteit het daarheen te rigten dat de oorzaak onzer vrees voor eene schending der wettiglijk bestaande orde van zaken door Uwer Majesteits wijsheid worde weggeruimd."

Dit adres is door het Landsthing of de eerste kamer, bij de eerste beraadslaging met 38 tegen 6 stemmen aangenomen.

— De vleugeladjudant des Konings van Pruissen, overste luitenant *von Manteuffel*, met eene buitengewone zending bij den Keizer van Oostenrijk belast, heeft Berlijn den 13den verlaten. Naardien die Vorst zich nog te Munchen bevindt, zal de heer *von Manteuffel* zich denkelijk het eerst derwaarts begeven.

Als doel der zending van den vorst van *Hohenzollern Sigmaringen* noemt het gerucht het doen van nieuwe voorstellen aan de Westelijke Mogendheden. Keizer *Nicolaas* zou, op het vernemen dat Engeland en Frankrijk stappen gedaan hebben om de Porte te bewegen hare Christelijke onderdanen in alles op gelijken voet met de Muzelmansche te brengen, verklaard hebben, dat eene zoo belangrijke inwilliging, zoo zij verkregen wierd, zijn verlangd protectoraat over de Christenen doelloos maken zou, weshalve hij, in dat geval, bereid zou zijn met de andere Mogendheden over de regeling van den toestand en de regten der Christenen in het Turksche Rijk te onderhandelen. Wierd dit aangenomen, dan zou Rusland de Vorstendommen ontruimen, mits de Engelsche en Fransche vloten gelijktijdig de Zwarte Zee verlieten. Pruissen, zoo voegt men er bij, heeft zich met de mededeeling hiervan aan de Engelsche en Fransche Kabinetten belast, met bijvoeging dat het, wordt dit aanbod van Rusland verworpen, geen deel in een oorlog tegen die Mogendheid nemen en zijne onzijdigheid bewaren zal, ten ware de algemeene belangen van Duitsbhland zulks verbieden mogten.

— Aan het *Journal de Francfort* is uit Weenen, onder dagteekening van den 9den dezer, als geheel zeker gemeld dat Oostenrijk aan Rusland zijn voornemen heeft te kennen gegeven, om tegen hetzelve partij te trekken en een werkdadig aandeel aan den oorlog te nemen, indien het Russische leger over den Donau trok. Dat Russisch-gezinde blad trachtte tot nog toe Oostenrijks staatkunde in een voor Rusland gunstiger licht te stellen.

— Berigten uit Konstantinopel van den 6den dezer melden dat de vereenigde Fransche en Engelsche vloot, hoewel zich gereed houdende om den Bosporus weder te verlaten, toen nog ter reede van Beikos lag; en dat een korps Egyptische troepen naar Candia zou worden gezonden om er de orde en het gezag des Sultans des noods krachtdadig te handhaven.

— Uit Athene wordt onder dagteekening van den 9den dezer gemeld dat de citadel van Arta zich nog tegen de opstandelingen verdedigde; de Turksche troepen deden zelfs herhaalde uitvallen en waren bij een daarvan tot op het Grieksche grondgebied doorgedrongen en door de Koninklijk-Grieksche troepen teruggedreven. Intusschen breidde de opstand zich in het zuiden van Albanie uit, gelijk in deze berigten verzekerd wordt.

Een telegraphisch berigt uit Hamburg meldt dat verscheidene schepen van de Britsche vloot den 14den op de hoogte van Kopenhagen geseind waren, en dat een fregat het anker voor die stad had laten vallen.

ENGELAND.

LONDEN, den 15den Maart.

De *Times* deelt volgenderwijs mede het vertrek der vloot van Spithead op den 11den dezer:

» De eerste divisie onzer Oostzeevloot is uitgeloopen onder het gejuich

van duizenden toeschouwers en in bijzijn van de Koningin met haar gezin. Van de scheepsmagt die sedert eenige weken te Spithead was vereenigd, liggen aldaar thans nog slechts drie schepen; deze zijn achtergebleven om de kern uit te maken der tweede divisie, die aldaar onverwijld zal worden vereenigd om onder bevel van den admiraal *Corry*, de reeds onder bevel van sir *Charles Napier* vertrokken schepen naar de Oostzee te volgen.

Dan zal door ons eene vloot uitgerust en in zee gezonden zijn, zoo als de wereld nog nimmer heeft gezien. *Napier* zal 44 schepen onder zijn bevel hebben, bemand met meer dan 22,000 man, omstreeks 2200 stukken geschut voerende, en voortgestuwd door stoomtuigen van de kracht van meer dan 16,000 paarden. Onder deze schepen zullen slechts zes zijn die geen gebruik zullen kunnen maken van de nieuwe kracht, welke klaarblijkelijk bestemd is om in den oorlog eene even groote omwenteling te bewerken, als zij reeds in de bedrijven des vredes bewerkt heeft.

Verder zegt de *Times* dat op deze eerste scheepsdivisie niet minder dan 8820 vrijwilligers zijn, dat zij met inbegrip van twee schepen die zich in Duins bij haar zouden voegen 1019 stukken voert met 10160 koppen bemand, en dat zij eene stoomkracht heeft van 8170 paardenkrachten.

— Door een artikel van een officieel dagblad der Russische regering is dezer dagen ter kennis des publieks gekomen dat in Januarij 1853 tusschen het Russische en het Engelsche gouvernement eene vertrouwelijke briefwisseling gevoerd is over hetgeen hun te doen zou staan ingeval het Turksche rijk door inwendige verwikkelingen mogt instorten. De *Times* heeft berigt dat het Britsche gouvernement destijds de openingen van het Russische kabinet afgewezen en geweigerd had een voorstel in overweging te nemen hetwelk den val onderstelde van een rijk welks integriteit Engeland meermalen beloofd had te zullen verdedigen. Dat dit berigt van de *Times* juist is, althans in de hoofdzaak, is gebleken uit hetgeen in de zitting der beide parlementshuizen van jl. Maandag over dit onderwerp van de zijde der regering is gezegd. Tevens hebben de ministers zich bereid verklaard de bedoelde vertrouwelijke briefwisseling thans aan het Parlement mede te deelen, daar de verpligting tot geheimhouding geacht kon worden door de mededeeling van het orgaan der Russische regering te zijn opgeheven, terwijl het Britsche gouvernement van zijnen kant geen reden had om die stukken aan de kennis des lands te onttrekken, maar verwachtte dat de taal welke het daarin had gevoerd, algemeen zou worden goedgekeurd.

Lord *Russell* heeft, even als door graaf *Aberdeen* in het Hoogerhuis gedaan is, beloofd de jongste briefwisseling met Rusland, maar nog niet het memorandum van 1844 te zullen overleggen, welk laatste betrekking heeft op een vertrouwelijk onderhoud van keizer *Nicolaas* met de toenmalige Ministers *Wellington*, *Peel* en *Aberdeen*, tijdens zijn bezoek te Londen.

Eindelijk hebben de Ministers andermaal verklaard den Griekschen opstand te betreuren en bij de Porte, die zich daartoe zeer gezind betoont, alles tot verwerving van gelijke regten voor de Christenen te zullen blijven aanwenden, hetwelk het beste middel tot bedaring van dien opstand is.

Een der ministers deelde mede dat de Britsche Oostzee-vloot nog geen bevel had ontvangen om de Oostzee binnen te loopen.

— Het eskader van den admiraal *Napier* is jl. Maandag van Duins vertrokken, en zal eerst het anker uitwerpen in de baai van Wingö op de Zweedsche kust aan den ingang van het Kattegat.

— Te Preston duurt de strijd tusschen het werkvolk en de fabrikanten voort; de arbeidslieden willen den arbeid niet hervatten, tenzij het loon met tien per cent worde verhoogd; de fabrikanten weigeren en brengen allengs hunne fabrieken weer in werking met van elders overgekomen arbeidslieden. Zondag jl. is nabij Preston eene monstervergadering van het werkvolk gehouden; duizenden waren uit de geheele omstreek zamengestroomd om hunne deelneming in de zaak der Prestonsche arbeiders te betuigen, en het fonds tot ondersteuning der werkeloozen ontving dien dag niet minder dan 2200 L. st. aan bijdragen. Tot nog toe heeft deze strijd de openbare orde niet gestoord; desniettemin ziet men het in de tegenwoordige tijdsomstandigheden niet zonder bezorgdheid, dat hij zoo lang aanhoudt en bij het werkvolk in andere deelen des lands steeds werkdadige deelneming vindt.

— Het stoomschip de *Hecla*, hetwelk door de Britsche admiraliteit naar de Oostzee gezonden was om peilingenen opnemingen te doen voor de naar de Oostzee af te zenden oorlogsvloot, is jl. Maandag van dien togt teruggekomen, en heeft aan het eskader van den admiraal *Napier*, hetwelk het in het Kanaal ontmoette, een veertigtal loodsen afgegeven. Volgens hetgeen door de Londensche bladen medegedeeld wordt van de bevinding der *Hecla*, is gebleken dat Christiansand op de Noorweegsche kust, Wingo Sund op de kust van Zweden, Nyborg in de Groote Belt, en de baai van Kiel op de oostelijke kust van Holstein geschikte ankerplaatsen voor eene vloot zijn.

— Volgens berigten uit Konstantinopel van zeer jonge dagteekening, die door Londensche dagbladen worden medegedeeld, heeft de Sultan bevel gegeven om twee nieuwe legerkorpsen, elk van 30,000 man geregelde troepen, op de been te brengen, en 15,000 man ongeregelde troepen, zullende de artillerie mede versterkt worden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 18den Maart.

De Commissie van beheer der alhier gevestigde Spaarbank, deed dezer dagen aan het Bestuur van het departement Breda der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, verslag van hare verrigtingen in het afgeloopen jaar. Het blijkt uit dat verslag, dat de werkkring van gedachte inrigting zich allengs uitbreidt. Het aantal der personen, die haar hunne spaarpenningen toevertrouwden, klom in 1853 van 178 tot 209. Zij was, met den laatsten dag van dat jaar, aan deze laatsten schuldig eene somma van *f* 25645,33; maar bezat daarentegen eene geldswaarde van *f* 30120,26, waarvan nagenoeg drie vijfde deelen onder hypothekair verband of op dergelijken voet is belegd.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal is bijeengeroepen op Dingsdag den 4den April aanstaande, ten einde hare werkzaamheden te hervatten.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben onderzocht de wetsontwerpen betrekkelijk: 1° de uitbreiding van de regtsmagt der kantonregters in strafzaken, en 2° de veranderingen in de bestraffing van misdrijven. Voor dit laatste ontwerp zijn benoemd tot rapporteurs de heeren *Meeussen*, *Strens*, *Elout van Soeterwoude*, *Jespers* en *Wintgens*.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben gisteren onderzocht de wetsontwerpen 1°, tot het verleenen van eene subsidie voor het Drentsche kanaal, en 2°, nopens de bestraffing van krijgsvolk te water.

— Het aan de Tweede Kamer aangeboden wetsontwerp, *tot het verleenen eener bijdrage voor het uitwateringskanaal van Grave naar den Amer*, behelst de twee volgende artikelen:

Art. 1. Tot aanmoediging en bevordereng van den aanleg van een uitwateringskanaal tusschen Grave en 's Hertogenbosch en van daar tot in den Amer, tusschen de monden van de Donge en de Oude Maas, wordt van 's Rijks wege in de kosten van dit werk voor eene som van *f* 1,000,000, te verdeelen over vijf jaren, bijgedragen.

Art. 2. De post der begrooting waarop de eerste termijn van deze bijdrage te verevenen zal zijn, wordt, zoodra tot de uitvoering van het werk kan worden overgegaan, nader door de wet aangewezen. De voordragt tot die aanwijzing geschiedt niet dan nadat behoorlijke zekerheid is verkregen, dat de overige middelen tot uitvoering en voltooijing aanwezig zijn. De verdere termijnen van deze bijdrage worden begrepen in de begrootingen der Staatsuitgaven over de jaren volgende op dat, ten laste waarvan de eerste termijn is verevend.

— Bij de Tweede Kamer is eene voordragt ingekomen strekkende om den aanvang van de groote of zoutharingvisscherij 23 dagen te vervroegen, en alzoo te vergunnen om reeds in den avond van den 1sten Junij de netten in volle zee te werpen.

— Het *Staatsblad* n°. 15 bevat een Koninklijk besluit van den 6 dezer, houdende vaststelling van het port en verdere bepalingen omtrent de briefwisseling met de kolonien en bezittingen van het Rijk in de Westindiën. Het port van de brieven, die tusschen het Rijk en de Nederlandsche kolonien of bezittingen in de Westindiën over en weder door middel van geslotene briefmalen over Engeland verzonden worden, bedraagt, volgens art. 1, 85 cents, te weten: 10 cents ten behoeve van het Rijk; 10 cents ten behoeve van de koloniale kas, en 65 cents, tot goedmaking van hetgeen aan buitenlandsche regeringen of administratien wegens regten van doorvoer of kosten van overbrenging verschuldigd is. Het port, bij het eerste artikel vastgesteld, wordt betaald voor elken brief, waarvan het gewigt 15 wigtjes of minder bedraagt. Wegens de zwaardere brieven wordt het port vermenigvuldigd naar den volgenden maatstaf: van 16 tot en met 30 wigtjes twee malen; van 30 tot en met 45 wigtjes drie malen; van 45 tot en met 60 wigtjes vier malen. Het port vermeld in het eerste artikel, en zoo vervolgens voor elke 15 wigtjes of gedeelte van 15 wigtjes daarenboven éénmaal het port meer.

— Bij besluit van den 16den Maart jl., n°. 38, heeft Zijne Majesteit goedgevonden: 1°. aan de na te melden officieren bij de dienstdoende schutterij te 's Hertogenbosch, op hun verzoek, eervol ontslag te verleenen, als aan *F. H. A. Halewijn*, als 1ste luitenant, en Mr. *W. L. Schiffer*, *B. L. H. Borret* en Mr. *P. G. P. van Raden*, als 2de luitenants, de drie laatsten uit hoofde van verandering van woonplaats; 2°. tot 1sten luitenant bij de dienstdoende schutterij te 's Hertogenbosch te benoemen *S. A. Luijckx*, thans 2de luitenant.

— Naar men verneemt is dezer dagen aan Z. M. door Z. Exc. den Minister van Oorlog aangeboden de voordragt tot bevordering bij het leger, waarvan men spoedig het Koninklijk besluit te gemoet ziet.

— Naar wij vernemen is bij Koninklijk besluit een gewijzigd hoofdtooisel voor alle korpsen van het leger vastgesteld; zullende hetzelve nagenoeg overeenkomstig zijn aan dat hetwelk tegenwoordig door de generaals en door de officieren van den staf gedragen wordt.

— Volgens het door de stedelijke regering van 's Hage vastgesteld programma, zal de plegtige onthulling van het standbeeld van wijlen Z. M. koning *Willem II*, den 23sten dezer plaats hebben. Eenige afdeelingen van de schutterij en van het garnizoen zullen om het standbeeld worden geschaard, de overige troepen op den Vijverberg worden geplaatst. Z. M. de Koning zal bij de onthulling tegenwoordig zijn en bij zijne komst door de leden der hoofdcommissie worden ontvangen; na eene korte toespraak zal de voorzitter verlof van Z. M. verzoeken, om het standbeeld te doen onthullen hetgeen onder het lossen van 21 kanonschoten en, het aanheffen der muzijk zal geschieden. Vervolgens zullen de troepen voorbij het standbeeld defileren.

Men verneemt dat op den dag der onthulling van het standbeeld, ter eere van wijlen Z. M. Koning *Willem II* door den Franschen Minister bij het Nederl. Hof een groot bal zal worden gehouden, dat, naar men verzekert, door Z. M. den Koning en de leden van het Koninklijk Gezin, met Hoogstderzelver tegenwoordigheid vereerd zal worden.

De leden der commissie tot het oprigten van een standbeeld van Z. M. Koning *Willem II* zullen den 23sten dezer in het hôtel *de Oude Doelen* te 's Hage bijeenkomen en zich den 24sten in dat hôtel aan eenen feestmaaltijd vereenigen.

— H. M. de Koningin-Weduwe en Z. K. H. prins *Hendrik* der Nederlanden hebben gisteren morgen een bezoek gebragt in de Nieuwe Kerk

te Delft aan het graf van wijlen Z. M. koning *Willem II*, zijnde het gisteren de sterfdag van Z. M. Na aldaar eenigen tijd vertoefd te hebben, zijn zij weder naar de residentie teruggekeerd.

— Te 's Hertogenbosch is tot lid van den gemeenteraad met 297 van de 478 uitgebragte stemmen verkozen de heer *N. F. Sassen*.

— Het provinciaal Geregtshof in Noordbrabant heeft eergisteren uitspraak gedaan in de zaak der zes beschuldigden, wegens den op den 30 October en 1 November ll. te Helmond plaats gehad hebbenden oploop. Het hof heeft tegen alle zes eene correctionnele straf uitgesproken, als tegen den eersten beschuldigden *A. Gruiters* 1 jaar gevangenis; tegen den 2den *B. G. Cuppens* 18 maanden id. en boete van *f* 20; tegen den 3den *J. van Helvoirt* 14 dagen; tegen den 4den *J. B. de Vocht* eene geldboete van *f* 100; tegen den 5den *G. Grunwis* 18 maanden gevangenisstraf; en tegen den 6den *J. van der Linden* 2 jaren dito; benevens allen en solidair in de kosten. Wijders heeft het hof den zevenden beschuldigden *A. Slegers*, die voortvlugtig is, verklaard wederspannig aan de wet, met al de gevolgen van dien. De vierde beschuldigde is onmiddellijk op vrije voeten gesteld.

— Ll. Zaturdag stonden voor de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden te regt de personen van *Harm Vos*, bijgenaamd *Standeveld*; *Hendrik Matheus Boers*, *Thomas Bern Kortenburg* en *Jacobus Hartings Wartena*, allen gedetineerden in het huis van reclusie en tuchtiging en beschuldigd van ontvlugting uit dat huis, door middel van uitbreking (gepleegd den 12 Januarij jl.). Na het verhoor der getuigen en beschuldigden wijzigde de heer substituut-officier evenwel de beschuldiging en requireerde thans alleen de schuldigverklaring van den tweeden aan genoemd wanbedrijf, en van de drie overigen aan medepligtigheid daaraan. De regtbank heeft echter alleen den tweeden (*Boers*) aan het hem ten laste gelegde feit schuldig verklaard en hem mitsdien veroordeeld tot 6 maanden correctionnele gevangenisstraf, in te gaan na het eindigen van zijnen straftijd in het tuchthuis, doch omtrent de drie overigen aangenomen, dat het niet wettig was bewezen dat ook zij door middel van uitbreking waren ontvlugt en hen mitsdien vrijgesproken.

— Uit Bergen-op-Zoom schrijft men van den 15 Maart.

»Zekere *P. van Boxtel*, voerman van hier op Putten, is gisteren op eene wreede wijze doodelijk gewond. Men verhaalt deswege, dat hij onderweg 's avonds een vreemdeling, vermoedelijk een buitenlander, op zijn wagentje heeft laten mederijden en dat deze, verleid door de zakjes specie die met het wagentje vervoerd werden, den voerman nabij deze stad, met een hakmes zoodanig dwars over het aangezigt hakte, dat er geene hoop op levensbehoud voor hem overbleef. De vermoedelijke dader is bereids in handen der justitie. De verslagene heeft nog wel zijne kleeding aangeduid, doch is niet meer in staat hem te herkennen."

— Volgens bij de Regering ontvangen berigten van Curaçao, loopende tot 3 Februarij jl., had zich aldaar nog geen geval van cholera voorgedaan. Het bestuur ging voort met het nemen van de vereischte voorzorgmaatregelen, zoowel in de stad als in de verschillende divisien, alwaar onderanderen tot verpleeghuizen waren ingerigt eenige schoollokalen, daartoe welwillend afgestaan door de Roomsch-Katholieke geestelijkheid, die zich insgelijks bereid had verklaard om, ingeval zulks noodig mogt worden, de behulpzame hand te bieden bij de verzorging van lijders en de toediening van geneesmiddelen aan dezelven, ten welken einde reeds een voorraad daarvan voorloopig was beschikbaar gesteld. De gele koorts, zoowel onder het garnizoen als op Zr. Ms. schepen, scheen geheel geweken te zijn; althans in de laatste acht dagen hadden zich geene gevallen meer voorgedaan. Het roodvonk bleef steeds heerschen, doch was, bij doelmatige verpleging, van eenen goeden aard. Drie lijders aan de pokken, die in het hospitaal afgezonderd waren behandeld, waren, na onderzoek der geneeskundige commissie, als volkomen hersteld ontslagen. Ook de eilanden St. Eustatius en St. Martin waren nog van een bezoek der cholera verschoond gebleven; zoo ook de overige boven-windsche eilanden. Op het ongelukkige eiland St. Thomas daarentegen bleef die ziekte hevig woeden, en waren, volgens van daar ontvangen berigten, niet minder dan 1600 lijders daaraan bezweken. In La Guayra heerschten de pokken. Het was dien ten gevolge zeer moeijelijk om vaartuigen op Curaçao te bekomen, ter overbrenging van de mailbrieven, daar de vrees bij de ingezetenen op Curaçao voortdurend bleef bestaan voor de overbrenging der besmetting. In Suriname bleef de gezondheidstoestand, volgens berigt van 5 Februarij, voldoende.

— De jongst aangekomen Indische overlandpost heeft tijdingen uit Java tot 25 Januarij jl. aangebragt.

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van den 19den Januarij, is ingetrokken de, bij besluit van 28 Junij 1849, ingestelde commissie tot het ontwerpen van de vereischte wettelijke bepalingen, tot verdere regeling van het regtswezen in de bezittingen buiten Java en Madura.

— Van Timor zijn berigten ontvangen, loopende over de maanden October en November jl. Er had eene magtvertooning op het eiland Allor plaats gehad, ten einde twee sedert lang tegen het Gouvernement in verzet zijnde radjas, *Bokka* en *Kai Barat* genaamd, te onderwerpen, met dat gevolg, dat *Bokka* zich zelven aan den gezagvoerder der schoenerbrik *Ambon* overleverde, en, benevens drie zijner neven, in verzekerde bewaring naar Koepang werd gevoerd; *Kai Barat* was echter gevlugt. Een 200tal Rottinesche hulptroepen, die dezen togt mede maakten, kwamen in de laatste dagen van October weder van Allor terug, en werden onmiddellijk naar Rotti doorgezonden.

— Betreffende den stand van zaken te Sambas en de aangelegenheden met de Chinezen aldaar, verneemt men het volgende: De blokkade der riviermonden werd streng voortgezet, ofschoon de ingevallen regen-mousson het noodzakelijk had gemaakt de voor die monden liggende kruisbooten van lager wal af te nemen en onder de eilanden P.° Kobon en Djawadjoe te stationeren, om van daar, bij goed weder, langs de kust te kruisen, terwijl des nachts, door het uitzenden van rondes met sampangs, werd gewaakt. Het gerucht had zich bevestigd, dat de gewapende benden van Thaykong uit elkander waren gegaan; slechts een 150tal was overgebleven en betrok de wachtposten aan de strandplaatsen; de ontwapenden hielden zich bezig met het planten van aardvruchten en het graven van goud. De kapthay van Mandor had in de eerste dagen van December aanzoek van Montrado gekregen om eene deputatie van Thaykong te ontvangen, ten einde hem over hunne aangelegenheden te spreken en zijne bemiddeling in te roepen; hij had echter zoowel het een als het ander geweigerd, onder betuiging dat, zoolang het Gouvernement hunne onderwerping niet had aangenomen, hij noch met hen, noch met hunne zaken iets te maken wilde hebben. Vele Chinezen hadden ter sluik deze landstreek verlaten en hielden zich elders bij hunne landgenooten schuil.

— Men wilde te Batavia weten, dat in het laatst van Februarij eene expeditie, ongeveer 600 man sterk, naar Sambas zou vertrekken.

In de residentie Menado heerschte eene gevaarlijke buikziekte. — Te Banda had men in den loop van de maand October vier onderscheidene malen ligte schokken van aardbeving gevoeld, terwijl de vuurberg meer dan gewoonlijk rookte.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 12 Mrt. tot en met 18 Mrt. 1854. 6 mann. 4 vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

Van 12 Mrt. tot en met 18 Mrt. 1854. 1 huwelijk.

STERFGEVALLEN.

Van 12 Mrt. tot en met 18 Mrt. 1854. 2 mann. 5 vrouwel. geslacht.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 17 Maart.

TARWE bij kleinigheden als voren: 128 ℔ witb. Poolsche *f* 495; 130 ℔ b. dito *f* 490, *f* 495; 132 ℔ roode Koningsb. *f* 465; 123 ℔ Vriessche *f* 370.

ROGGE met redelijken handel iets hooger verkocht: 120 ℔ N. Odessa *f* 320; 118, 119 ℔ N. Archangel *f* 319, *f* 323; 115, 116 ℔ O. Gedroogde *f* 299, *f* 303.

GARST flaauw: 112 ℔ Deensche *f* 245; 99, 101 ℔ N. Vriessche Winter *f* 206, *f* 214.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT in een doen: 121 ℔ Gordijker *f* 257; 119 ℔ Groninger *f* 240, beide aan de Zaan.

KOOLZAAD: Najaar 1 P. vl. hooger; Oostvriesch 65 P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren: in Sept., Oct. en Nov. eerstk. 67 P. vl.

LIJNZAAD prijshoudend: 111 ℔ Petersb. *f* 333; 107 ℔ Riga *f* 305; 107, 108 ℔ Koningsb. *f* 300; 110 ℔ Candiotisch *f* $357^1/_2$.

RAAPOLIE zoowel dadelijk als op levering ruim prijshoudend; op 6 weken *f* 39; Vlieg. *f* $37^1/_2$ à $^3/_4$; 1 Mei eerstk. *f* $37^1/_2$; 1 Sept. eerstk. *f* $37^1/_2$ à $^5/_8$; 1 Oct. eerstk. *f* $37^1/_2$; 1 Nov. eerstk. *f* $37^5/_8$; 1 Dec. eerstk. *f* $37^3/_4$.

LIJNOLIE in eene willige stemming: op 6/w. *f* $33^3/_4$; Vlieg. *f* $32^1/_4$ à $^1/_2$; 1 April eerstk. *f* $31^3/_4$ à $32^1/_4$; 1 Mei eerstk. *f* $32^1/_4$ à $^3/_4$.

HENNEPOLIE op 6/w., *f* 39; Vlieg. *f* $37^3/_4$.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 85 à *f* 88. LIJNKOEKEN, per 104 st. *f* 12 à *f* 14.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 17. MAART 1854.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 14,00	tot *f* 16,00.
Het dito dito Rogge Oude	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» » 10,95	» » 11,00.
Het dito dito Boekweit Oude	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» » 0,00	» » 8,00.
Een dito pond Boter		» 0,94.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 2,90	tot *f* 4,50.
Het 1000 Eiken Telhout		3,00.
Het 1000 Doof Hout		2,10.
De kar Spaanders		2,90.
De » Struiken		3,00.
De 100 Mutsaard		3,50.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (*17 Maart*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $54^3/_{16}$, $^7/_{16}$, $^5/_{16}$; 3 pCt. $65^1/_2$, $^5/_8$, $^1/_2$; 4 pCt. $81^{15}/_{16}$, 82, $81^7/_8$; Amort.-Syndik. $3^1/_2$ pCt. $82^3/_4$; Belgie $2^1/_2$ pCt. 48; Fr. oblig. 3 pCt. 62; Spanje onbep. st. 1 pCt. $17^9/_{16}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $33^1/_4$, $^1/_2$, $^3/_8$; Coupons-Bewijzen $3^{13}/_{16}$; Amort. Sch. $3^{11}/_{16}$; Portugezen te Londen 3 pCt. $31^1/_8$, $^1/_4$, $^1/_8$; Rusland 5 pCt. $93^7/_8$, $94^1/_4$, 94; 5 pCt. $93^1/_2$, $^3/_4$, $^5/_8$; 5 pCt. 82; dito $4^1/_2$ pCt. 78, $^1/_8$; 4 pCt. bij Hope 71; Polen Certif. 61; Oostenr. Metall. $58^7/_8$, $59^1/_8$; Nieuwe $2^1/_2$ pCt. 30, $^5/_{16}$; Nieuwe 5 pCt. 75, $^1/_2$, 75; Brazilie 91; Mexiko $22^7/_{16}$.

door verscheidene dagbladen de welverdiende en vleijendste getuigingen gegeven geworden voor zijne verbeterde glazen en zijne behendigheid om dezelve op verscheidene zwakheden der oogen toe te passen. De gevoeligste, de ziekste oogen hernemen in eenige dagen hunne eerste kracht, hoedanig ook de toestand zij, waarin de gewone brillen, het nachtwaken, de vermoeijendsten van het schrijven in het bureau of alle andere oorzaak hen gebragt hebben.

»Mijnheer PHILIPPE, erkentelijk voor het welzijn, dat ik »aan mijne oogen gevoel door het gebruik uwer verbeterde »brillenglazen, kom ik UEd. mijne diepste dankbaarheid be»tuigen, en verkondigen, dat ik sedert vijftien jaren niet meer »lezen konde, en dat ik te vergeefs overal brillen gezocht heb, »zelfs te *Parijs*, nergens had ik de minste verzachting voor »mijne arme oogen gevonden. Eindelijk, nu ik UEd. geraad»pleegd heb, en het gebruik, dat ik sedert twaalf dagen van »uwe verbeterde bogglazen gemaakt heb, hebben mijne oogen »zoodanig verbeterd, dat ik nu zoo gemakkelijk lezen kan, »als toen ik twintig jaren oud was. Ik schep genoegen in »UEd. mijne groote voldoening en dankbaarheid uwer kunst »te bewijzen.

»Ontvang, Mijnheer, mijne onderscheidenste groetenissen.

»De Gravin DE CAVILLIERS."

»Ik ondergeteekende verklaar, dat Mijnheer PHILIPPE, »gezigtkundige oogmeester van *Parijs*, mij brillen verkocht »heeft die mij uiterst nuttig zijn, in de plaats van sterke brillen»glazen, die ik gebruikte en die mij de oogen zeer vermoei»den. Thans sedert eenigen tijd gebruik ik geene brillen meer.

»(Geteekend) L. MESBACH,

»Directeur der gewone belastingen, douanen, accijnsen, enz. te Gent."

De Heer PHILIPPE zal zich ten huize der personen begeven, die hem ontbieden zullen.

De Heer PHILIPPE bevindt zich in het *Hôtel de Kroon*, bij den Heer VAN ALPHEN.

*** C. A. BEYER te Rotterdam, geattacheerde aan de Stoomboot *de Souverein*, is door een GOLDBERGERSCHEN KETTING van rheumatische pijnen in den rug, die hem geruimen tijd onbekwaam maakten zijn beroep te vervullen, in korten tijd hersteld. De Kapitein G. VRIJHOFF van *de Souverein* en de Kapitein L. D. VAN OUWERKERK van *de Merwede*, hebben op zijn verzoek de waarheid van zijn berigt met hunne handteekening bekrachtigd.

De Vrouw van P. KUILENBURG, Landbouwer te Blijswijk, is door het dragen van eenen Goldbergerschen Ketting in weinige dagen geheel genezen van kramppijnen in het hoofd, waaraan zij sedert zes jaren zwaar geleden heeft.

E. OP 'T HOLT in Hoogeveen is door Goldberger's Ketting van doofheid genezen.

De Heer J. W. DE WIT, Burgemeester van Loosdrecht, is daardoor van langdurige rheumatische pijnen in de hiel, die hem belette den voet te gebruiken, volkomen genezen.

Van den Heer TIKKEL te Arnhem vernamen wij, dat eene vrouw, die lange jaren aan hevige rheumatische pijnen in het hoofd laboreerde, binnen veertien dagen door een Ketting van Goldberger genezen is.

Goldbergers Kettingen

genezen Hoofdpijn, Aangezigts-, Tand- en Oorpijn, Heuppijn, Krampkolijk, Maagkramp, Borstkramp, Hartkloppen, Zenuwzwakte, Beving, Pijn in de Lendenen, Stijfte in de Leden, Gewrichtspijn, Pootje, Handjicht, Vliegende Jicht, Zwakte der Oogen, Hardhoorigheid en alle andere Rheumatische en Zenuwziekten.

Dr. SCHNEIDER, in zijne Verhandeling over Electriciteit en hare Geneeskracht, zegt:

»Het meest onbetwistbare bewijs voor de bewering, dat de »natuur buitengewoon veel met weinig middelen verrigt, levert »de heilbron in Gastein, welke in het geheel geene delfstoffe»lijke bestanddeelen bezit en toch zoo opwekkend en kracht»dadig werkt, dat zij als eene ware verjongingsbron be»schouwd wordt. Hoogst belangwekkend is hierbij, dat men »in lateren tijd eenen fijnen electrischen stroom daarin ontdekt »heeft." Iets verder: „Zoo bestaan er een aantal Artsenijfor»mulieren van beroemde Artsen, wier wijze van zamenstel»ling, indien men ze uit het oogpunt der Scheikunde beschouwt, »tegen alle rede aandruischen en nogtans in spijt daarvan, »altijd op nieuw eene zoo zekere geneeskracht bezitten, dat »zij gebruikt worden in weerwil der overtuiging, dat hier »eene zekere Chemische zonde begaan wordt. De wetenschap »blijft de verklaring schuldig, hoe dat onze gewigtigste en »zekerst werkende geneesmiddelen *zuiver empirisch* worden toe»gediend, omdat wij niet in staat zijn eene verklaring te vin»den voor de wijze, hoedanig zij hunne geneeskracht ont»wikkelen. Zoodanige middelen noemen wij *specifieke middelen* »en tot hen behooren ook de Goldbergersche Kettingen. Wij »kennen daarvan niet het verband tusschen ziekte en gene»zing. Slaan wij nu het oog op de onloochenbare *overtalrijke* »*genezingen*, welke door de *Goldbergsche Kettingen* zijn te weeg »gebragt, dan worden wij gedrongen tot het aannemen der »stelling, dat *juist in die Kettingen* de vereischte *maat van kracht* »is gevonden, door welke de genezing uitsluitend mogelijk »wordt gemaakt. Voorzeker zou het den Heer GOLDBERGER »gemakkelijk vallen, de innerlijke kracht van den galvani»schen stroom in zijne Kettingen te verhoogen, maar hij zou »zeer verkeerd handelen, indien hij, om de menigte te be»hagen en zekere valsche bewijsgronden te wederleggen, tot »dezen maatregel overging, nadat hij zoo gelukkig is geweest »de juiste specifieke maat te vinden, die alleen in staat is de »*genezingen* te kunnen bewerkstelligen."

Goldberger's Kettingen worden voor 1.80 — 2.70 — 3,60 — 5.40 in onderstaande DÉPOTS verkocht.

Amsterdam, Verkoophuis.	Breda, Kannemans v. Dashorst.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Eindhoven, Gruythuizen Rz.
» C. A. Veraart.	Helmond, A. H. Martin.
's Hertogenbosch, F. L. Welsch.	Tilburg, G. H. Domhoff.
Boxmeer, G. Muller.	Tholen, T. J. Maas.
Breda, Wed^e. Wiercx Folla.	

TE HUUR:

Een zeer aangenaam gelegen ZOMERHUIS, met ruimen TUIN en vele VRUCHTBOOMEN. Te bevragen bij den Tuinman PEEMEN, Visscherstraat, N°. 325.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *Breda*, zullen op *Maandag den 27. Maart* 1854, des middags ten *twaalf ure*, ten Stadhuize aldaar, aan de minst-doenden, bij inschrijving-biljetten, in het openbaar, bij zes afzonderlijke perceelen,

AANBESTEDEN:

Het SCHOON- en DIEPHOUDEN voor den tijd van *drie jaren* van de HAVEN, GRACHTEN en VAARTEN dezer Stad, breeder bij de gedrukte Biljetten omschreven, waarvan het Bestek op de gewone dagen en uren ter *Stads-Secretarij*, ter lezing voorhanden ligt en nader onderrigt te bekomen is bij den Stads-Architect A. J. F. CUIJPERS.

BREDA, den 13. Maart 1854.

Ter Ordonnancie van dezelven;
De Secretaris der Stad,
L. D. G. TEYCHINÉ.

*** Op *Woensdag den 22. Maart* 1800 *vier en vijftig*, des voormiddags ten *tien ure*, zullen door den Deurwaarder CORNELIS PIETER VAN GULICK, voor en in het huis geteekend Letter A, N°. 78, staande op de Markt te *Rosendaal*, genaamd *de Zwaan*, in het openbaar aan den meestbiedende, tegen gereede betaling, worden Verkocht, de navolgende ten laste van CHRISTIAAN BUIJSEN, Logementhouder te *Rosendaal*, in beslag genomene GOEDEREN, als: Stoelen, Tafels, Ledikanten, Bedden met toebehooren, Kabinetten, Hoekbuffetten, Tafelgoed, wollen en katoenen Dekens, eenig Zilverwerk, Porcelein en Aardewerk, Glaswerk, Koper en Tin, eene Hangklok, drie Rijtuigen met toebehooren, een Paard, zijnde een Schimmel, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.

OPENBARE VERKOOPING VAN RIJTUIGEN ENZ.

(*DOOR VERTREK.*)

JAC^s. GER^d. JONCKHEER, Notaris te *Ginneken*, zal op *Maandag den 20. Maart* 1854, des voormiddags ten 10 ure, op den Huize *Valkenberg* onder *Gilze*, publiek *VERKOOPEN*:

Eene BAROUCHETTE voor 6 personen en Knechtsbank. Eene CHARRETTE voor 2 personen. Eene COUPÉE met Patentassen en Knechtsbank. Eene JAGTKAR op veeren voor 4 personen. Eene LANGE KAR. Eene EZELWAGEN op veeren voor 1 en 2 Ezels en een EZELKARRETJE.

Voorts:

3 EZELS, 1 KALFDRAGENDE KOE, een en twee spans Paarden- en Ezelstuigen, Stal-, Tuin- en Melkgereedschappen, Mest, Hooi en Stroo, Boonstaken, Erwtrijzen, Aardappelen, eene groote partij droog Brandhout en eene fraaije Collectie POTBLOEMEN.

Wijders nog eene welluidende PIANO en eenig Oud Mobilair.

Alles des Zaturdags vóór den Verkoop voor een ieder te zien.

ZEGT HET VOORT.

*** Bij de Boekhandelaars BROESE & COMP. is verkrijgbaar:

H. LAMARCHE.

LES TURCS ET LES RUSSES.

Histoire de la guerre d'Orient, illustrée. Ornée de deux Cartes du théatre de la guerre. Prix . . . . . *f* 0,80.

Dit werk bevat, behalve twee kaarten van het oorlogstooneel in Europa en Azië, een uitvoerig overzigt van den burgerlijken, maatschappelijken en godsdienstigen toestand van het Turksche en van het Russische rijk, een volledige opgave van al de gevoerde onderhandelingen en gewisselde stukken, en een volledig verslag van den gang der gebeurtenissen tot op onze dagen.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.